Az egyetemi levelező oktatás a kulturális forradalom szolgálatában

Mi akadályozza az eredményes munkát a Szegedi Tudományegyetemen?

A kulturális forradalom döntő szakaszát éljük, s ha visszatekintünk az elmúlt tizenöt év alatt megtett útra, ebben a vonatkozásban is megállapíthatjuk: az évszázadokon át elnyomott, s most a hosszú évszázadokig nyakunkon terpeszkedő dölyfös kisebbség önkénye alól felszabadult népi alkotókedv, a tudás éhsége és szomja határtalan feladatok megoldására tesz képessé bennünket.

Az MSZMP művelődéspolitikai irányelveiről kiadott határozat e feladatok jegyében született. A határozat leszögezi, hogy egyrészt a művészeti és tudományos életnek a felnövekvő új értelmiség segítségével történő alapvető átalakításán, másrészt a munkásosztály műveltségi színvonalának általános és jelentős mértékű emelésén keresztül el kell érni, hogy a munkásosztály ezen a téren valóságosan is uralkodó osztállyá váljék.

Nagyon fontos forma

E cél elérése természetesen nem történhet meg máról holnapra. De kormányzatunk rendelkezései, kulturális politikánk, s ezen belül az iskolapolitika, az iskolareform, az 5+1-es oktatási rendszer bevezetése, a társadalmi ösztöndíjak megvalósított és sikeresen bevált rendszere, s a többi fontos intézkedések egyenes utat vágnak számunkra a végső cél felé. S hogy az egyik legfontosabb állomásról beszéljünk: a felsőoktatási intézményeinkben folyó esti és levelező oktatásnak egy bizonyos ideig kulcsszerepe van e feladat elérésének biztosításában.

Kevés a diplomával rendelkező szakember

Nemrégiben a Csongrád megyei pártbizottság ülésén állapították meg, hogy a megye iparának vezetésében kevés a diplomával rendelkező szakember, de hiány van a technikusi végzettséggel rendelkező szakemberekből is. És ekkor joggal vetették föl, hogy a vezetők egy része érthetetlenül nem él a tanulás kínálkozó lehetőségével, sőt vannak olyan vezetők is, akik tanulni akaró beosztottjaikat akadályozzák e szándékuk megvalósításában.

A szegedi egyetemek ugyan nem képeznek ipari szakembereket, de itt is — különösen a Tudományegyetem Természettudományi Karán — szembetűnően kevés a levelező hallgatók száma. S ezek a hallgatók is többségükben már végzett tanárok, akik meglévő szakjuk mellé új szakot kívánnak szerezni levelező úton.

A megállapítás alól egyedül a Jogtudományi Kar képez kivételt. Itt az 1959—60-ás tanév adatai szerint a hallgatók 72,8 százaléka levelező hallgató, vagyis a nappali hallgatók létszámának csaknem háromszorosa. Ez a szám önmagában örvendetes tény, de nem mond semmit azokról a problémákról, amelyekkel éppen a levelező oktatás tekintetében küzd a kar. Vessünk össze a fenti számmal egy másik számot. Az 1958—59-es tanévben fölvett 244 elsőéves levelező hallgató közül ebben a tanévben csak 166 folytatta tovább másodéven a tanulmányait.

A csaknem 700 főnyi levelező hallgató miatti felületes ujjongás helyett inkább azt vizsgáljuk meg, mi az oka ennek a meglepően nagyfokú lemorzsolódásnak.

Mi az oka a „lemorzsolódásnak"?

A kari tanácsülésnek és a kar módszertani bizottságának is a levelező hallgatók problémája okoz újra és újra legtöbb gondot. Dr. Maday Pál és dr. Bólya Lajos tanszékvezető professzorok kari tanácsülésen elmondott előadványaikban igen részletesen elemezték ezeket a kérdéseket. Mindenekelőtt nagy problémát okoz az elmúlt három év alatt ugrásszerűen növekvő létszámú levelező hallgatóság képzésének megfelelő biztosítása. A kar tanszemélyzetének létszáma ugyanebben az időben jóformán semmit nem változott, bár a professzorok és az egyes tanszékekhez beosztott oktatók arányosan elosztva végzik a megnövekedett oktatási feladatokat. A megterhelés azonban így is aránytalanul nagy.

A hallgatók véleménye

Ez az érem egyik oldala. S mit mondanak maguk a hallgatók? Mi a másik oldal véleménye?

Sada János a MÁV Igazgatóságon dolgozik. Másodévre jár.

— Bár az utóbbi időben nekünk, szegedieknek könnyebb lett a helyzetünk — kezdi —, mivel heti 8 órában előadásokat is hallgathattunk az egyetemen, mégis nagy gond számunkra a megfelelő tankönyvek beszerzése. Állandó zökkenők vannak a jegyzetellátásban is. Pedig mi jobbára ezekre a tankönyvekre és jegyzetekre vágyunk utalva. Nagyon fontos volna, ha zavartalanná tennék a jegyzetellátást...

Fülöp Szilveszter az Orvostudományi Egyetem gazdasági igazgatóságának dolgozója. Szintén másodévre jár.

— Úgy gondolom, sokat segítene különösen rajtunk, szegedieken — válaszol —, ha tovább növelnék az esti egyetemi előadások és a konzultációk számát. Ez segítené a jegyzet- és tankönyvgondok megoldását is. Azonkívül pedig rendszeres kapcsolatot biztosítana az oktatókkal, gyakoribb lehetőséget adván arra, hogy a tanulás közben felmerülő kérdéseket velük megbeszéljük...

Kevés a támogatás a vállalatok részéről

Figyelemre méltó észrevétel, különösen ha kiegészítjük azzal a ténnyel, hogy például az 1957—58-as tanévben a levelező hallgatók 31 százaléka nem tett időben eleget vizsgakötelezettségének, s hogy összesen 54 hallgató maradt távol igazolatlanul az év végi szigorlatokról. A helyzet az elmúlt 1958—59-es tanévben sem volt jobb. Vizsgák idején a kar dékáni hivatalát nagyon sok hallgató keresi fel vizsgahalasztási kérelemmel, s a hallgatók túlnyomó többsége mindig levelező. Milyen okokra hivatkoznak? Kisebb részben családi okok: betegség, időzavar stb. Nagyobbrészt azonban ilyenfélék, mint például az alábbi:

»Kérem, hogy szigorlatainat elhalaszthassam későbbi időpontra, mert a vállalat nem adta ki a számomra járó tanulmányi szabadságot a szigorlatokat megelőző hetekben, s így nem tudtam vizsgáimra felkészülni...«

— Való igaz — világosít föl bennünket Maday Pál dékánhelyettes —, hogy egyes vállalatok úgy kezelik az ilyenféle tanulmányi szabadságot kérő beosztottjaikat, mintha azok tanulása pusztán egyéni passzió volna, s abból a vállalatnak semmi haszna nem származhatnék. Két esetben az is előfordult, hogy amikor a kitűnő vizsgaeredményt elért hallgató eredményét tudatta fölötteseivel, azok dicséret helyett mintegy büntetésképpen nehezebb munkakörbe helyezték, mondván: ha magának ennyi ideje van a tanulásra, biztosan csak a napot lopja eddigi beosztásában, ahelyett, hogy dolgoznék. Az egyik iskolaigazgató pedig egyszerűen nem engedte el az iskolájához beosztott hallgatót konferenciára.

Amire fel kell figyelni

Nem alaptalan tehát arról beszélni, hogy egyes vállalatok és intézmények, valamint azok vezetői érthetetlenül közömbösek, vagy esetleg bizalmatlanok olyan beosztottjaik iránt, akik vállalják a napi munka mellett az egyetemi tanulmányok fáradságos terhét. Pedig ha másra nem, fölfigyelhettek volna már arra, a rendelkezésre, hogy 1962-től kezdődően bizonyos vezető pozíciókat csak diplomával rendelkező személyek tölthetnek be.

A hallgatók hibái

Természetesen nagyon sokszor hibásak maguk a hallgatók is. Előfordul, hogy egyszerűen, minden indokolás nélkül távol maradnak a konzultációkról, konferenciákról és vizsgákról, s a kar hozzájuk küldött levelét is válaszolatlanul hagyják. Ez persze szélsőség, a hallgatók többsége komolyan tanulni akar, nem egyszerűen csak diplomához jutni. Említettük már, hogy az első év után a legnagyobb a lemorzsolódás. Ennek talán az az oka, hogy a tanulók még nem rendelkezhek elég tanulmányi tapasztalattal, nincs rutinjuk a vizsgákra való felkészülésben, s az év végi szigorlatok feladatával nem tudnak megbirkózni. Sokan panaszkodtak három elsőéves szigorlati tárgyra: a római jogra, valamint a magyar és az egyetemes jogtörténetre is. Hogy az anyag túlságosan elvont, általános, nem gyakorlati és hogy a vizsgáztatók is szigorúbbak a kelleténél. Nem vitatjuk, hogy szüksége van-e a levelező hallgatóknak e tárgyak ismeretanyagára, de ezzel kapcsolatban felhívnánk egy másik problémára a figyelmet.

Merev sémák

Túlságosan uniformizált, merev sémák szerint történik a levelező hallgatók oktatása. Az oktatás rendszere nem veszi figyelembe a levelező hallgatók sajátos körülményeit, speciális helyzetét. Mennyivel hasznosabb volna, ha általános jogi képzés helyett a levelező hallgatók esetében dominálna a speciális jogi képzés; ha például az államigazgatástól és a tanácsoktól jövő hallgatók különösen részletes és kimerítő képzést kapnának a pozíciójuk helyes betöltéséhez, munkájuk eredményes ellátásához szükséges jogi ismeretekből... Ez talán megkönnyítené a hallgatók számára a tanulást és ugyanakkor a mostaninál sokkal alaposabban elsajátíthatnák a számukra szükséges speciális jogi ismereteket.

Az esti egyetemi oktatás bevezetéséről hozott rendelet végrehajtási utasítása tartalmaz néhány olyan rendelkezést is, amely éppen az itt fölvetett problémák megoldásához nyújt majd hathatós segítséget. Az utasítás kimondja, hogy az esti egyetemi hallgatók számára heti 3—4 alkalommal legalább 12—16 órát kell biztosítani egyetemi előadások hallgatására, s hogy a levelező hallgatók számára is évente legalább 30, illetve humán szakokon 18 napot kell biztosítani egyetemi kötelező foglalkozásokon való részvételre. A rendelettel kapcsolatban megfontolandó, hogy a szegedi levelező jog-hallgatók nagy számára való tekintettel nem volna-e célszerű az esti egyetemnek megfelelő oktatási formát kialakítani. Ehhez természetesen ugyancsak az oktató kar számának emelésére volna szükség.

A fölvetett kérdések mindenesetre bizonyítják: nagyon sok feladat vár itt megoldásra.

Papp Lajos

Jelentkezett az egyik ötös találat tulajdonosa

A lottó 18. játékhetén ismét akadt két öttalálatos szelvény. Ezekre egyenként 880 764 forint nyeremény jut. Négyes találatot 81 fogadó ért el, nyereményük egyenként 21 747 forint. A háromtalálatos szelvények száma 5140, nyereményük egyenként 342 forint. A kéttalálatos szelvényekre egyenként 15,10 forintot fizetnek.

Áprilisban három ötös, majd három telitalálatnak is beillő négyes, s a hónap utolsó sorsolásán, a 18. játékhéten ismét két ötös találat akadt.

Az egyik öttalálatos szelvény tulajdonosa szombaton a kora délutáni órákban már jelentkezett a Sportfogadási és Lottó Igazgatóságon. Az 5 743 727 számú, 880 764 forintot érő szelvényt Horváth István, a 31. számú Építőipari Vállalat dömpervezetője töltötte ki. Elmondotta, hogy néhány hónapja költözött fel felesége a fővárosba, ahol albérletben laknak. Így a nagy nyeremény segít legnagyobb problémájukon: családi házat, bútort, ruhaneműt vásárolnak. A pénzt egyelőre takarékba teszi, s mindig annyit vesz ki belőle, amennyi a vásárlásra kell. A szerencsés nyertes úgy tervezi, hogy később még személyautót is vásárol a nyereményből.

Jön az enyhe idő

A Meteorológiai Intézet távprognózis osztályán elmondották, hogy *május 5. körül valószínűleg erőteljesebb felmelegedés kezdődik, s az időjárás visszaözökken a normális medrébe.* Azt is lehetségesnek tartják a szakemberek — volt már rá számos példa —, hogy a »menetrend« szerint május 12-én érkező fagyosszentek a szokottnál előbb, már az elmúlt héten kiadták mérgüket, s a jövő héten várhatóan beköszöntő záporokkal, csendes esőkkel együttjáró langyos, jó nevelő időt már nem szakítják meg veszélyes fagyok.

Köszöntés

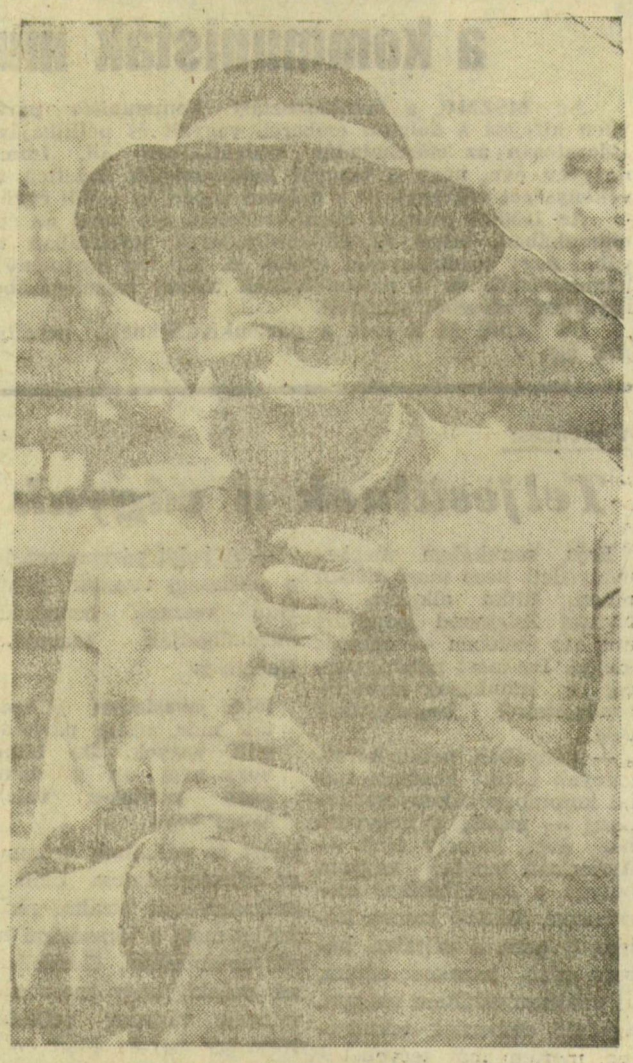

A parasztnak, ki fölszántja a mezsgyét
A gyárkémények füstjével üzen.
»A jövő magját vetetted el, testvér!«
S fölzúg körül a termő föld-üzem.

A zenei naptár eseményei

Hoffmann meséi új szereplőkkel

Offenbach az érzelmes dallamokat, szinpompás ötleteket egyesítő operája, a *Hoffmann meséi*, amelyet a Szegedi Nemzeti Színház pergő, látványos előadásban nyújtott az operarajongóknak, éppen ezzel a kettősséggel vált a francia szellem kifejezőjévé. S a könnyed, romantikus, sznekben hullámzó muzsika, *Szalatsy* István hajlékony, finoman árnyaló pálcája nyomán ezúttal sem tévesztette el hatását a zsúfolt nézőtéren. A három női főszereplő közül *Mére* Ottilia először énekelte Olympiát. A zenei bravúrt biztosan győzte csengő hangjának üde koloratúráival, de a játékbaba pompás áriájához tartozik a gépszerű mozgás utánzása, ami szintén hibátlan volt. A szerepről-szerepre fejlődő énekesnő megérdemelt sikert aratott. *Iván* Margit Giulettája megjelenésben és énekben harmonikus alakítás. *Berdál* Valéria Antóniája újból igazolta, hogy a zenei előadás csiszoltsága a figura bensőjébe világít. Négyes szerepében az előadás központja volt *Horváth* József sugárzó alakítása. *Vargha* Róbert Hoffmanja érett zenei és hangbeli teljesítmény. Meglepően hatott *Iván* József, aki különösen Ferenc szolgabájos áriájával tudott légkört teremteni. Színészi és zenei munkájával kimagasló volt *Ivánka* Irén Miklós szerepében. *Turján* Vilma, *Gaál* József, *Sinkó* György és *Szalma* Ferenc az együttes régi erősségei. Hozzájuk csatlakozik az énekkar és zenekar művészi produkciója.

Sz. G.

Az ÉM Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat azonnali belépésre, szegedi munkahelyre felvesz

kőműves és műköves szakmunkásokat

Jelentkezni a vállalat munkaügyi osztályán, Szeged, Bocskay u. 10—12. sz.

Hirdetmény!

Védtöltések, csatornák és depóniák

fűtermésének értékesítését

1960. május 16—21. között hatjuk végre. Az egyes területek értékesítésének időpontjáról az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság Árvízvédelmi Csoportja, a szakaszmérnökségek, valamint az illetékes gát- és csatornaőrök adnak felvilágosítást.

Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság, Szeged, Sztálin sétány 4. szám.

Keresse fel **az Idegenforgalmi Hivatalt**

Klauzál tér 7. sz.

Vásárolhat: budapesti ipari vásári, *utazási kedvezményekre jogosító igazolványt, útikönyveket, bőröndcimkéket.*

»Hívja, várja Szeged« szabadtéri képes levelezőlapokat. *Fizető vendéglátószolgálatra szobák felajánlását előjegyzi!*

TSZ-TAGOK!

Tenyészérett kocasüldőt kaphatnak hitelbe.

A szaporulatából 3 db. süldőt kell átadni szabadárnál 50 fillérrel magasabb áron és ebből kell megtéríteni a koca árát, amely kg-onként 16,50 Ft. Igényelni lehet az Állatforgalmi Vállalat kirendeltségein és felvásárlóknál. x